Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Prețul inserțiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Tĕrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 194. Brașov, Mercurĭ 4 (16) Septemvre 1896.

Mĕsurĭ desperate.

Acum, că se apropiă sfîrșitul exposiției milenare cu uriașele sale fiascurĭ și deficite, fișpanii și vice-șpanii de prin comitate au primit, se vede, ordin de sus, ca sĕ facă ce-or face și sĕ ducă negreșit ómenĭ la exposițiă.

Ei, după cum vedem din scirile sosite din diferite părțĭ ale țĕrei locuite de Românĭ, au și pornit printre poporul nostru o vĕnătóre desperată. Așa, de esemplu, în Bihor se dice, că preoților românĭ li-se pun în vedere subvențiunĭ din budgetul statului, décă vor da dovedĭ de „patriotismul" lor prin mergerea la exposițiă. Se dice, că în urma acésta unii dintre preoțiĭ lacomĭ de argint se și pachetéză de drum.

La Sĕlagiu, după cum se asigură, inspectorul unguresc de șcóle Petri Mór a isbutit sĕ înhațe încă o cétă de învĕțătorĭ românĭ, pe carĭ în diua de 18 Septemvre n. c. îi va duce el însu-șĭ la exposițiă, ca sĕ se producă cu ei. Trebue, că asupra acestor învĕțătorĭ se face o presiune ne mai pomenită în felul sĕu, căcĭ altfel nu ne putem închipui, cum a putut acest inspector unguresc de scóle sĕ ducă la exposițiă și în sĕptĕmânile trecute un numĕr însemnat de învĕțătorĭ românĭ din Sĕlagiu, carĭ până aci se bucurau de-un nume frumos și despre al căror caracter românesc aveam până aci cele mai bune părerĭ.

Din comitatul Caraș-Severinului, cum spun foile din Budapesta, ce ne sosesc adĭ, vor pleca la exposițiă în curĕnd încă două transporturĭ: unul constătător din 420 de Românĭ din cercul Făgetului și al Mureșului, care va sosi la Budapesta în 23 Septemvre. Al doilea transport va consta din 720 Românĭ din cercurile Teregovei, Orșovei, Timișului etc. și va sosi la Budapesta în 3 Octomvre. Intre aceștia, cum spun foile ungurescĭ, vor fi și 36 preoțĭ și învĕțătorĭ, vor merge la exposițiă cu lăutarĭ și vor juca acolo „Călușerul".

Pentru ca monstruositatea sĕ fiă completă, ei vor duce cu sine și o tineră părechiă, care se va cununa acolo! Nu ne vine sĕ credem în esactitatea acestei scirĭ, dér de-arfi și numai pe jumĕtate adevĕrată, ea este de-ajuns pentru ca sĕ completeze durerósa operă de rușine, cu care au debutat Românii acelui comitat în decursul acestor dile de ispite.

Mult caracteristică pentru procederea necruțătóre a autorităților unguresci ni-se pare scirea, ce o primim adĭ din părțile Mediașului. Aci încă stă gata vice-șpanul comitatului cu un transport de 817 ómenĭ, pe carĭ i-a prins în cursă pentru a-i duce la exposițiă. Corespondentul nu ne spune, câțĭ dintre aceștia sunt Sașĭ și câțĭ Românĭ; la tótă întâmplarea însĕ, décă fruntașii poporului nostru din acele părțĭ nu vor grăbi sĕ ia mĕsurĭ pentru de-a lumina pe ómenĭ asupra cursei, ce li-s'a întins, Românii din ținutul Mediașului au sĕ se ilustreze între Românii ardelenĭ mai altfel și decât Hunedorenii, de unde satrapii comitatului încă au isbutit sĕ ducă la exposițiă o cétă de Românĭ, recrutațĭ mai ales dintre primarĭ, pe carĭ i-au amenințat cu pedepse la cas de neascultare.

Ce e mai dureros, în fața ne mai pomenitelor ispite și uneltirĭ, ce se fac adĭ în mijlocul poporului nostru, nu avem scire sĕ se fi desfășurat până acum nicĭ într'o parte vre-o acțiune seriósă din partea fruntașilor sĕi, pentru a paralisa uneltirile, a nu lăsa poporul sĕ cadă victimă amăgirilor și a scuti onórea stindardului nostru național.

La Mediaș, de esemplu, după cum ne împărtășesce corespondentul de mai sus, încă de pe la începutul lunei lui August s'au făcut între popor colecte de câte 6 fl. 15 cr. de persónă, ca taxe de călĕtoriă și susținerea în Budapesta pe timp de patru dile. Plecarea era sĕ fiă la 22 August n., dér s'a amânat pentru diua de 8 Septemvre. Atuncĭ vice-șpanul a primit dela direcțiunea exposiției scirea, că pentru o taxă atât de mică nu-i este cu putință de-a susține timp de patru dile atâta „sumedeniă" de om. Vice-șpanul însĕ s'a provocat la ofertul de mai înainte făcut de însa-șĭ direcțiunea exposiției și a amenințat, că de nu se va ținé de ofert, va face arĕtare la ministrul. Atuncĭ directorul exposiției s'a învoit a lua în primire pe cei 817 ómenĭ și pe lângă taxa de 6 fl. 15 cr. de persónă, însĕ numai pentru o durată de 3 dile, stabilind tot-odată diua plecărei pe 22 Septemvre n. c.

Și óre despre tóte acestea sĕ nu aibă nicĭ o cunoscință cărturarii românĭ dela Mediaș, între carĭ și doi protopopĭ? Și décă au cunoscință, de ce au tăcut și tac despre aceste uneltirĭ, ce se urzesc înaintea ochilor lor?

In adevĕr, nu scim cum sĕ ne esplicăm aceste dureróse semne de indiferență din partea cărturarilor poporului nostru. A trebuit sĕ aflăm din scrisórea unui simplu țĕran despre cele ce se prepară adĭ la Mediaș, — un țĕran, care ne spune, că „mulțĭ și-ar lua banii îndĕrĕt, căcĭ atuncĭ (22 Sept. n.) e tocmai timpul sĕmĕnatului și n'ar risipi bucuros vremea pe la Budapesta, dér óia din gura lupului nu o mai poțĭ scóte!"

Sunt desperate mĕsurile, la carĭ recurg adversarii noștri pentru a-ne sparge șirurile și a-șĭ face fală gólă pe conta bietului țĕran român. Dér orĭ cât de mare ar fi presiunea din partea organelor puterii și orĭ cât de multe mijlóce de ademenire li-ar sta la disposițiă, totușĭ suntem convinșĭ, că tóte aparițiunile triste mai sus amintite sunt în cea mai mare parte o urmare a indiferentismului conducĕtorilor nemijlocițĭ ai poporului.

Acolo, unde fruntașii satelor, cu deosebire preoții și dascălii, sunt Românĭ cu inima la loc, orĭ-ce încercărĭ de ademenire a poporului din partea adversarilor sunt și rĕmân zădarnice.

De aceea trebue sĕ ne inspire seriόse îngrijirĭ în fața celor ce se petrec prin ținuturile amintite, căcĭ ele sunt tot atâtea semne durerόse ale destrămărei.

Și în aceste timpurĭ pline de ispite și de pericule pentru națiunea nóstră, nu destrămarea, ci unirea si întărirea este ce trebue sĕ-o căutăm și la care trebue sĕ nisuim.

CRONICA POLITICA.

— 3 (15) Septemvre.

Ĕtă pasagiele mai însĕmnate din vorbirea contelui **Apponyi**, ținută în Ipolyság, despre care făcurăm ierĭ amintire: „Partidul liberal ne provócă la luptă. Este grea problema partidului național, deóre-ce dușmanii în tóte părțile stau armațĭ, până când noi ne punem la luptă cu pieptul gol, cu convingerea și tăria caracterului nostru. Provoc pe toțĭ partisanii mei *se nu se gândéscă la nicĭ o fusiune*, ci sĕ sĕ pregătéscă pentru cea mai înverșunată luptă. In momentul de față *fusiunea ar însemna capitulare.* Cine voiesce milă, sĕ poftéscă la ei, (liberalĭ) pe mine însĕ nimenĭ nu mĕ va vede în fruntea unui astfel de conduct trist și nedemn. Ne amenință un pact nefavorabil cu Austria. Nu basa dela 1867 e de vină la acésta, ci spiritul cu care ne întâlnim pe tóte terenele publice. Ungaria nu va înflori, până ce noi nu vom asedia castelul, în care s'a încuibat acel spirit. Trebue sĕ luptăm din tóte puterile pentru interesele naționale; se póte ca sĕ cădem pentru ele, dér nu le vom abandona niciodată. *Decĭ sĕ nu ne gândim la fusiune*, și sĕ ne ferim de astrologĭ politicĭ, carĭ voesc sĕ îmbete lumea cu aceea, că în partidul nostru se află diferite curente".

*

După cum făcurăm amintire în numĕrul nostru de ierĭ, în curtea casei sfatului din Viena se ținu alaltăerĭ **adunarea țeranilor din Austria de jos** sub egida lui *Lueger* și a anti-liberalilor și în ființa de față a representantului guvernului austriac. La adunare luară parte peste 10.000 țĕranĭ și se discutară cestiunĭ interesante economice și comerciale. Subprimarul Lueger salută adunarea țeranilor în numele orașului, apoi ținu o cuvêntare mai lungă, în care atinse diferite cestiunĭ, dér mai ales

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Civilisația Egiptului.

(Urmare.)

Sĕ pășim încă și mai departe.

Lângă aceste animale, al căror instinct de conservare a dat nascere acestui prisos de imaginație, mai sunt și unele plante a căror manifestare nu puțin a atras atenția acestui popor, căruia nimic nu trecea fără sĕ fiă observat.

Astfel, grațiósa sensitivă, ale cărei frunde se contractau deodată în momentul în care era atinsă de un corp strĕin, și care, după dênsul, poseda calitățĭ sensitive miraculóse; astfel era acacia mimosa și parsea laurus, carĭ „sciau sĕ plângă și sĕ gemă"; astfel acele plante, carĭ îșĭ deschideau corola la radele sórelui și o închideau pe dată ce apunea....

Și apoi șopîrlele, carĭ îșĭ petreceau viéța prin erburĭ, erau verdĭ ca și iérba care le nutrea, și crocodilul de asemenea; ér plantele erau productul solului născut, crescut și intreținut de Nil, părintele și dătătorul de viéță al tuturor ființelor animale și vegetale...

Sufletul lui, nesfârșit de mare, nesfârșit de bun și, mai presus de tóte, nesfârșit de înțelept, trebuia negreșit sĕ fiă împărtășit la tóte fapturile, carĭ emanau dela dênsul....

...Și cum totul se transforma — Egipteanul, vedea petrecându-se acest fenomen sub ochii lui; — și cum sufletul părăsea corpul, în care trăise o sumă însemnată de anĭ, cu speranța ca, după un timp óre-care sĕ se reintórcă și sĕ se întrupeze într'o ființă óre-care, superióră séu inferióra, după cum fusese mai bun séu mai rĕu în viéță, lesne șĭ-a putut închipui că sufletul lui, séu cel puțin al stramoșilor lui, sé fi fost vreo-dată intrupat în vre-un animal óre-care....

Altfel nu ne putem esplica cum o parte din deii lor erau representațĭ prin animale. Anubis (Anpu), de pildă, era representat sub forma unui șacal*)

Tot așa Râ, cu capul de vultur, Thot cu ciocul lung de Ibis. Hâthor din Denderah, una din formele deiței Isis, era representată printr'o vacă; Bastit avea capul de pisică séu tigresă; Nekhabit din El-kab avea capul de vultur pleșuv. Erau apoi dei cu capul de câne, cunoscuțĭ sub numele de cinocefalĭ, dei-șerpĭ, zei-crocodilĭ etc...

Și după lupte ucigătóre, tot așa și ómenii trebuiau negreșit sĕ reînvieze pentru ca, într'o viéță viitóre sĕ urmeze lupta, fără ca sĕ aibă speranța unui succes deplin și imediat.

Trebuia sĕ se prepare de luptă, sĕ fiă gata în tot momentul. Cât timp sufletul rĕ-

*) Sît (Seth-Typhon), căuta de mult sĕ ucidă pe Osiris, dér, până acum vigilența sorei și soției acestuia Isis, îl oprise. Osiris plecase în Asia însoțit de Thot și Anubis, spre a învĕța și altor popóre arta de a lucra pămêntul și de a trăi în pace. El lăsă în locul lui, ca regentă, pe sora și soția sa Isis. Inainte de a se întórce la Memphis, Sît și cu câțĭ-va oficerĭ de-ai lui Osiris formézá o conjurațiă. Ei chiamă pe Osiris la un banchet, sub pretest de a-i serba triumful victoriilor câștigate. In timpul banchetului se aduce pe masă un coșciug și Sit propune comesenilor sĕ între fiă-care pe rênd în cosciug, spre a-se vedé cine-l umple tocmai pe tocmai. Toțĭ încercară; când veni însĕ rêndul lui Osiris, acesta, fără sĕ bănuéscă adevĕratul scop al conjuraților, se așéză în cosciug. Atuncĭ Sît și ceilalțĭ pusera capacul peste cosciug, îl țintuiră, ér găurile le umplură cu plumb topit. Cosciugul fù apoi încredințat lui Anubis, care l'a aruncat într'una din ramurile Deltei, Tanitica. Ceilalțĭ dei, de téma noului rege, îșĭ ascunseră sufletele în animale. Isis îșĭ tăiă părul și plecă sĕ caute cadavrul lui Osiris, pe care-l găsi la țĕrmul mării, aninat de rădĕcina unui salcâm gigantic. Când mai târdiu, fiul sĕu Horus, devenit mare, bătù pe Sît și căpĕtă domnia părinților sĕi, conjurații lui Sit îșĭ ascunseră și ei sufletele în gazele, spre a scăpa astfel de drépta rĕsbunare a lui Horus.

când ajunse la cestiunea *renoirii pactului,* se esprimà în mod forte vehement *contra Ungariei.* După acésta adunarea luà o resoluţiune, în urma căreia pactul cu Ungaria numai în acel cas sĕ se renoiéscă, décă *cvota ungară va fi ridicată* în mod considerabil, şi décă Ungaria va oferi garanţii, că ea va respecta în mod cinstit convenţia vamală şi comercială, care se va încheia.

*

Din *Constantinopol* se anunţă, că **comitetul armean** a însciintat alaltăerĭ ambasadele, că *va da din nou semne de viéţă*, décă nu vor înceta presecuţiunile în contra Armenilor. E temere de o lovitură de mână în contra unei ambasade. S'au luat mĕsurĭ de precauţiune şi s'au făcut numĕróse arestărĭ. Un mare numĕr de Armenĭ au fost trimişĭ la vetrele lor. Mareşalul *Şakir-paşa* a fost numit şef al cabinetului militar al Sultanului şi preşedinte al comisiunei de repatriare a Armenilor. Dragomanii ambasadelor vor asista la şedinţele acestei comisiunĭ.

*

Alaltăerĭ s'au efectuat **alegerile comunale în Bulgaria.** Cu ocasia constituirei biroului electoral s'a produs o ceartă, care s'a terminat cu o învălmăşală, în care mai mulţĭ au fost rănitĭ cu loviturĭ de pietre. Radoslaviştii voind se ţie un meeting în faţa incintei biroului electoral; poliţia a interdis acest meeting, deóre-ce este contrar regulamentelor electorale. Alegerile se fac într'o linişte perfectă, oposiţia este nelinişfită, disperă, că nu va obţine măcar un succes parţial. Scirile dinăuntru anunţă, că în tóte oraşele alegerile se fac în cea mai mare linişte. Şansele partidului guvernamental sunt peste tot minunate chiar în localităţile unde oposiţia dispune de forţe multe, ca în Tirnova şi Varna.

Organ frances

despre situaţia politică din Ungaria.

Diarul frances „Temps“ din Paris, în numĕrul sĕu dela 12 c. se ocupă la loc de frunte cu situaţia politică din Ungaria. Semi-liberalul „Pesti Napló“ susţine, că amintitul articol este evident scris pe basă de informaţiunĭ „duşmănóse“, aşa încât pare a ieşi din pénă vr'unui diarist naţionalist, care locuiesce în străinĕtate. Eată în reasumat ce scrie „Temps“:

Serbările milenare, carĭ au transpus ţéra într'o disposiţiă lirică şi au legănat'o în strălucirea apoteosei, sunt pe sfêrşite. Parlamentul s'a întrunit, şi se pare, că cestiunile, carĭ în decursul somnului frumos au fost suspinse, acum se vor întórce în mod cu atât mai neplăcut, şi vor pretinde resolvare.

Guvernul Ungariei şi partidul liberal au ajuns la crisă în urma regulărei acelor raporturĭ, carĭ îi légă de Austria. Este adevĕrat, că Austria, sóţa Ungariei, nu începe acuma de întâiaş-dată a protesta contra preponderanţei maghiare. *Ungaria totdéuna a nisuit la domniă.* In tot locul şi-a băgat ochii şi mânile. Dér acum s'a finit cu amestecul. Când Ungaria a început a-se făli cu aceea, că póte ea singură purta în spate o curte, făr' de ajutorul sóţei sale, Austria i-a cerut socotelile spre esaminare, pentru ca sĕ se convingă, că óre nu trage ea scurta?

Intrégă Ungaria, începênd dela guvernul liberal şi până la oposiţia estremă, cu unanimitate protestéză contra ridicărei sarcinei, ce cade asupra ei din spesele comune. Austria nu mai puţin declară apodictic, că Ungaria, dela încheierea pactului din 1867 încóce, s'a înbogăţit, a prosperat, decĭ trebue sĕ plătéscă o sumă mai mare.

E probabil, că monarchul va prelungi *statul quo pe timp de un an*; dér modalitatea acésta numai va îngreuna situaţia. *Opinia publică în Viena este forte înverşunată asupra presiunei ungare*, care voiesce cu tot preţul, ca şi în Viena sĕ se facă numai politică maghiară. Se 'nţelege, că părerea acésta nu este a diarelor oficióse séu a celor liberale, ci domnesce cu atât mai mult în cercurile *aristocratice, antisemite, conservative şi creştin-sociale.*

Antipatia faţă cu prepotenţa sa o póte mulţămi Ungaria în mare parte *succeselor lui Lueger.* Faptul acesta ar trebui sĕ pună şi pe Maghiarĭ în grijĭ. *A bătut óra crisei!*

Programul militar pentru primirea Impĕratului Austriei.

Ministrul român de rĕsboiŭ a stabilit următorul program — aşa disul program militar — pentru primirea M. Sale Impĕratului Francisc Iosif:

In diua de 15 Septemvre întréga divisie I-a din corpul I de armată va fi aşedată în linie de bătaie la frontieră, în apropiere de Vîrciorova, în aşa mod ca sĕ pótă fi vĕdută de Impĕratul Austriei din tren. La intrare în gara Vîrciorova, o companie cu musică şi drapel va face onorurile militare. O baterie va da 101 salve în momentul întrărei trenului în gară. La oprirea trenului în gara Vîrciorova, d-l general comandant al corpului I de armată, avênd la stânga sa pe comandantul Statului-major al corpului I, va presinta M. S. Impĕratului Francisc Iosif situaţia şi raportul trupelor corpului I de armată; apoi se vor urca în trenul imperial. In tot timpul musica va cânta imnul austriac.

După plecarea din gară, trenul va merge cu o forte mică viteză, aşa că Impĕratul sĕ pótă observa mai bine trupele din divisa I, aşedate de a lungul drumului ferat în linie de bătae. D-l general va da esplicaţiunile cerute.

La Severin o companie cu musică şi cu drapel va face onorurile cuvenite. 101 tunurĭ vor anunţa venirea în gară a trenului imperial. M. S. Regele Românĭei, după ce va asista la serbarea Porţilor de fier, se va reîntórce la Craiova unde va aştepta sosirea Impĕratului Austriei. Se vor afla la gară M. S. Regele cu stat-majorul sĕu, casele civile şi militare, M. S. Regina cu damele de onóre şi AA. LL. RR. principele şi principesa României cu casele lor. De-asemenea toţĭ d-nii miniştri cu dómnele, şi oficerii carĭ nu vor fi sub arme. După ce o companie din divisia II-a de musică şi drapel va face onorurile militare, trenul imperial, în care vor lua loc MM. LL. Regele şi Regina, AA. LL. RR. principele şi principesa României şi d-nii miniştri, va merge încet aşa ca M. S. Impĕratul Austriei sĕ pótă trece în revistă trupele din divisia II-a şi elevii scólei militare din Craiova.

La gările Slatina şi Piteştĭ, unde trenul se va opri, onorurile militare vor fi date de gărdĭ de onore din divisia II-a.

La gara de Nord din capitală o companie cu drapel şi musică, din divisia III-a va face onorurile militare. D-l comandant al corpului II de armată va presinta raportul şi situaţia trupelor. Dela gară la Cotrocenĭ trăsurile Auguştilor Suveranĭ vor fi escortate de întreg divisionul de gendarmĭ călărĭ. Pe tot parcursul stradelor se vor afla pe ambele trotuare trupe de infanterie, ér pe pieţe şi locurĭ libere escadróne de cavalerie şi baterii de artilerie.

Defilarea corpului II de armată se va face în diua de 17, órele 9 dimineţa pe platoul dela Cotrocenĭ. Ambii Suveranĭ vor încăleca dela palatul Cotrocenĭ şi vor merge până la locul de defilare, situat la spatele casărmei geniului, printr'o alee de arcurĭ de trimuf. Terenul despre Nord şi Vest al platoului va fi închis cu stêlpĭ decorativĭ legaţĭ cu frânghii.

Programul de ordinea defilărei nu s'a întocmit încă.

Se va ataşa corpului II de armată o brigadă de roşiorĭ compusă din reg. 1, 3 şi 4. Infanteria va avé batalióne compuse din 500 ómenĭ; Cavaleria şi escadrónele de 120 cai; Artileria avênd regimentele de 6 baterii compuse din 6 tunurĭ, 1 furgon şi 3 chesóne.

După terminarea defilărei, la órele 12, se va da un prând de gală la Cotrocenĭ, ér la órele 2 trenul imperial va conduce pe înaltul óspete la fortul Chitila, unde se vor esecuta tragerĭ de rĕsboiŭ cu piesele fortului.

Linia ferată dela gara Chitila până la forturĭ va fi decorată cu arcurĭ de triumf. La debarcare se va construi un frumos pavilion. Garda de onóre va fi compusă din compania de asediu.

La órele 5 séra Impĕratul Austriei va părăsi Bucurescii. Trenul imperial nu va intra în gara Ploescĭ, ci va trece pe la racordarea liniei Bucurescĭ-Ploescĭ-Sinaia. In acel loc, trupele divisiei a V-a din corpul III de armată vor fi aşadate în linie de bătaie, aşa ca sĕ pótă fi observate de M. S. Impĕratul din tren.

La Sinaia, batalionul de vênătorĭ va face onorurile cuvenite. După ce M. S. Impĕratul va visita Castelul Peleş, va pleca chiar în acea nópte prin Predeal.

SCIRILE DILEI.

— 3 (15) Septemvre.

Congresul studenţilor din România. Studenţii din Bucurescĭ şi din Iaşĭ au hotărît sĕ se întêlnéscă la Paşcanĭ în diua de 3 Septemvre, ca de acolo sĕ mérgă împreună la Fălticenĭ. In diua de 3 Septemvre órele 12 va avea loc banchetul oferit studenţilor de către cetăţenii fălticinenĭ. După banchet se vor întruni comitetele respective, carĭ vor hotărî următórea ordine de di: Diua I şi II congresul propriu dis, cu conferinţele şi cu discuţia diferitelor cestiunĭ ce se vor ridica în congres. In diua a treia escursiune la „Baia“ localitate istorică importantă, unde se va ţine o conferinţă; după amédĭ se va face o escursiune la Găeştĭ, unde d-l Ţenov, posesorul moşiilor corónei Găineştĭ şi Mălinĭ, va oferi studenţilor un banchet şi găzduire. O parte din studenţĭ vor fi găzduiţĭ la mănăstirea Slatina. In diua a patra vor lua funicularul, care parcurge o distanţă de câte-va decĭ de kilometri şi vor fi transportaţĭ la „Negrilésa“; de aicĭ la Borea, unde suindu-se pe plute se vor transporta la Piatra N. de unde în fine se vor despărţi.

—o—

Sânţire de biserică în Diug. D-l paroch Teodor Cotuţiu, şi comitetul parochial, dimpreună cu poporul român al parochiei gr. or. din Diug, invită la serbarea Sânţirei bisericei de-acolo, ce se va face în 15 (27) Septemvre c. Programa festivităţilor: 1) In 13 (25) Sept. primirea Escelenţei Sale Metropolitului Miron Romanul; 2) In 14 (26) Sept. la 4 óre p. m. inseratul cu lithiă prin Escelenţa Sa; 3) Séra serenadă Escelenţei Sale din partea poporului; 4) In 15 (27) Sept. salutarea dimineţii prin salve cu treascurĭ; 5) Primirea d-lor óspeţĭ; 6) La 8 óre a. m. începutul actului sânţirei bisericei şi continuativ s. liturgiă; 7) După s. liturgiă presentărĭ la Escelenţa Sa; 8) La $1\frac{1}{2}$ óre banchet în localitatea destinată spre acest scop. (De couvertă 1 fl. v. a.); 9) Petrecerĭ poporale cu dans; 10) La 7 óre séra petrecere cu dans pentru inteligenţă în favorul bisericei. Intrarea de persónă 1 fl., de familiă 2 fl. Alte învitărĭ speciale nu se fac. Dăruirĭ benevole în favorul bisericei se primesc cu mulţămită pe lângă chitare publică. Programa se va executa şi în timp nefavoritor. Doritorii de-a participa la banchet sunt rugaţĭ a se însinua prin o corespondenţă postală (în Diug, p. u. Ispánmezö) cel puţin cu 4 dile înainte de 15 (27) Sept. la adresa parochului.

—o—

Dojană imperială. Din ordin imperial rusĕsc, trei funcţionarĭ superiorĭ ai poliţiei din Moscva, doi colonelĭ şi un locotenent-colonel au fost aspru dojeniţĭ pentru-că au negligiat datoriile lor, după cum o dovedesce ancheta privitóre la catastrofa din Chodinsky.

—o—

† Vasile Mihail Lazar. Erĭ pierdurăm din mijlocul nostru pe un credincios amic şi vredinc Român. Prea de timpuriu l'a smuls omul cu cósa din sînul familiei sale, pentru a căruia fericire trăia. *V. M. Lazar* a fost descendent din marea familiă George Lazar dela Avrig. El şi-a făcut studiele academice la Viena. Aicĭ era mult iubit de colegii sĕi pentru firea lui simpatică, inteligentă şi înclinată spre orĭ-ce nobilă însufleţire. In calitate de membru al „României June“, V. M. Lazar s'a distins printr'o lucrare frumósă, ce dă mărturiă de sentimentele sale adevĕrat românescĭ. El a compus adecă un poem epic într'un cânt, întitulat „Plevna“, pe care societatea a aflat de bine a-l publica şi a-l vinde în folosul fondului ei. Mai târdiu V. M. Lazar trecù în România ca inginer la căile ferate române, în care serviciu a înaintat şi a fost şi distins. Plinĭ de întristare adresăm familiei rĕposatului condolentele nóstre cele mai adâncĭ.

—o—

Concertul d-şórei Lula Gmeiner, ce s'a dat ierĭ séra în noua casă de concerte, a mulţămit deplin pe ascultătorĭ. Tînĕra cântăréţă nu e necunoscută publicului braşovean, care a avut ocasiune sĕ o audă de mai multe orĭ şi în anii trecuţĭ. Vocea ei pare a mai fi câştigat în putere, aşa că d-şóra Gmeiner dispune acuma de un alt frumos, plin şi timbrat. Piesele din program, precum şi câte-va afară de program, le-a cântat d-şóra Lula Gmeiner cu sentiment şi acurateţă, fiind sgomotos aplaudată de publicul auditor, şi singura observare ce i-s'ar puté face, este, că întreg programul de concert l'a umplut d-şóra Gmeiner cu cântecele sale, nefiind întreţesute, spre variaţiune, şi cu câte-va alte piese, d. e. cu vr'un solo de pian séu vióră cu acompaniare etc. Sperăm că la proxima ocasiune se va lua în considerare faptul acesta deóre-ce şi cântul celei mai escelente şi admirabile concertante e în pericol de-a deveni monoton, décă eştĭ osândit a'l asculta cu incordare timp de două óre, cu puţine întreruperĭ şi fără nicĭ o variaţiune.

—o—

Manevrele din Francia. Preşedintele Republicei a sosit alaltăerĭ la 9 óre diminéţa la Angoulême. A fost primit de generalul Billot care i-a presentat pe oficerii străinĭ cărora d-l Felix Faure le-a adresat cuvinte de bună venire. La banchetul oferit de municipalitate d-l Felix Faure, rĕspundênd la toastul primarului, a dis, că marea armată a Franciei este basa şi speranţa patriei. Se felicită vĕdênd cât de mult Angoulême se asociază la simpatia generală din tótă ţéra pentru puternicul Suveran care va veni în Francia. Acest eveniment

---

măsese în corp, acesta din urmă fusese prezervat de descompunere şi Egipteanul atribuia numai sufletului acéstă putere.

Odată sufletul plecat în călĕtoria cea mare, corpul cădea în descompunere, décă ar fi fost părăsit în voia elementelor. Trebuia decĭ găsit mijlocul de a lupta în contra acestor elemente, şi mijlocul a fost găsit.

Printr'un procedeu chimic, forte complicat, preoţii egiptenĭ aflase metodul de a prezerva cadavrele în contra descompunerii. Odată îmbălsămate, ele erau depuse în nisce cavourĭ construite astfel, încât agenţii distrugĕtorĭ ai aerului nu puteau străbate până la dênsele.

Crearea, prin urmare, a acelor monumente, neimitate încă de vre-un alt popor pe lume, nu este un fenomen neexplicabil. Nu atât ca o minune trebuesc privite piramidele, cât mai mult ca un resultat practic al unei selecţiunĭ de vécurĭ.

După cât se sciă, faraonul Kuwu séu Kufui, (Cheops) primul rege din dinastia IV, zugrăvit pe monumente, înconjurat de o întrégă armată de muncitorĭ, a fost acela care a ridicat prima piramidă şi cea mai gigantică în acelaşĭ timp. Orĭ-ce cugetare omenéscă nu póte sĕ afirme altfel decât, că numai o sforţare fără sémăn, făcută de un mare numĕr de ómenĭ, a putut parveni sĕ creeze nisce monumente, carĭ par a fi fost înzestrate cu nemărginita putere de a puté resista furiei distrugĕtóre a vécurilor.

Regii, carĭ conduceau lucrările erau architecţĭ emeriţĭ. Regele Aseskar, spune Diodor, era legislator, geometru, astronom....

Opere de conservare prin excelenţă, piramidele au fost construite astfel, încât sĕ pótă străbate secolele, fără ca cea mai mică bucată dintr'ênsele sĕ pótă fi detaşată din didul din care făcea parte.

Ce mărturie mai puternică póte atesta despre gradul de civilisaţiă atins de un popor, a cărui viéţă se strecura prin cutele timpului de acum câteva mii de anĭ?

(Va urma.)

arată lumei sinceritatea reciprocă a sentimentelor celor două marî națiunî, unite într'o singură dorință de pace.

—o—

Lipsă de vagóne la căile ferate române. Este aprópe o lună de ḑile de când se simte o mare lipsă de vagóne pentru transportul cerealelor. Pentru a'șî închipui cine-va — scrie „Timp." — câtă necesitate se simte de vagóne, vom spune, că astăḑî sunt puse la disposiția agricultorilor din tótă țéra numai 3000 de vagóne, și că, pentru a satisface tóte trebuințele, ar mai fi nevoie încă de 5000 vagóne. Direcția generală a căilor, care cunósce fórte bine acéstă mare lipsă, ar face cel mai mare serviciŭ agricultorilor, décă, în loc sĕ împrumute vagóne altor State, (Alusiă la faptul, că direcția C. F. R. a împrumutat direcției căilor ferate ungurescî în vara acésta 500 de vagóne. Red. Gaz.) le-ar lăsa în serviciul țĕrii și, la rigóre, sĕ împrumute ea vagóne dela alte State, care, din mila lui Dumneḑeu sunt mai bogate decât noi.

—o—

Coróne eterne. Din incidentul morții D-lui *Dr. Ștefan Pop* din Făgăraș, onor. D-n *Petru Pop* jude reg. în Brașov, ca rudenia a rĕposatului, ni-a trimis în locul unei cununĭ peritóre pe sicriu, *15 fl. drept coronă neperitóre*, contribuțiune la fondul pentru școlarii românĭ sĕracĭ, înființat în memoria iubiților rĕposațĭ. Se chitéză acéstă sumă în acest mod și se arată, că s'a adaus la numitul fond. *Brașov*, 2 (14) Septemvre 1896: *Comitetul parochial român gr. or. din Cetatea Brașovului.*

—o—

Școla comercială germană din Brașov. Prelegerile la școla comercială germană din Brașov se vor începe Lunĭ în 21 c. Inscrierĭ se pot face la curatorul comisiunei pentru școlele comerciale, d-l Frideric Binder sen.

Rĕmășițe de Romanĭ în Galiția.

Părintele Em. Eugen *Vorobchievicĭ*, preot gr. or. în *Lemberg*, în curĕnd va pune sub tipariu o interesantă lucrare *istorică* în limba germană sub titlul: *„Die Ueberbleibsel des Romanenthums in Galizien inwieweit dieselben aus topo- oro- und hydrograpischen, ferner aus allgemein geographischen und ethnographischen Nomenclaturen nachweisbar sind".*

Privitor la acéstă lucrare a sa, d-l autor scrie următórele:

Studiând cu de-amĕruntul istoria și mai ales geografia Galiției, m'am uimit, când am aflat în numirile geografice ale acestei țĕrĭ atâtea numirĭ de origine română. Luând după aceea istoriile vechĭ la mână, m'am încredințat din ele, că *mai tótă Galiția a fost odinióră locuită de Romanĭ.*

Studiul acesta așa 'mi-a plăcut, încât am început a mĕ adâncĭ într'însul cu cea mai mare acuratéță, și éta am isbutit în adevĕr din autopsie, că e fórte adevĕrat ceea-ce sciu mulțĭ autorĭ, că adecă Românii *au locuit odată mai preste tótă Galiția.*

Deocamdată voesc numai pe scurt sĕ dau o icónă despre *numirĭ topografice* în regatul Galiției, și când acestea vor fi bine primite, voiu urma cu datele din: orografiă, hidografiă și etnografiă, mai departe din nomenclatura poporenilor, carĭ tóte împreună vor dovedi, că în ḑiua de aḑĭ trăesc în *Galiția* un numĕr fórte considerabil de *Românĭ slavisațĭ cu totul.*

E fórte interesant faptul acesta, mai ales că numirile *topografice* nu sunt numai în una séu în altă parte a Galiției, ci ele se află împrăștiate prin întregul regat (provincie), ceea-ce dovedesc că Romanii erau băștinașĭ aicĭ în Galiția și locuiau preste tótă țéra, chiar și în părțile locuite adĭ curat de Leșĭ séu Polonĭ. Se află între altele numirĭ de sate atât de românescĭ, încât maĭ bine nu le aflĭ nicĭ chiar în fundul Moldovei (Românieĭ) și te cuprinde o jale, când veḑĭ, cum cu timpul tóte s'au perdut pentru Românĭ.

Unele din satele odinióră românescĭ din Galiția 'și-au schimbat numele lor propriu și original și s'au numit din partea Slavilor: „Woloch", „Wlach", „Bloch", „Boloch", „Wloch" etc., ér' altele au primit cu timpul la fine terminațiunĭ slovane, d. e.: din satul „Albine" s'a făcut *„Albinów"* etc. (Vom reveni asupra acestora). Altele însĕ au rĕmas până în ḑiua de aḑĭ cu numirile lor curat românescĭ originale, pe carĭ nu le-au putut schimba nicĭ secolĭ, nicĭ năvălirile popórelor strĕine.

Vom da aicĭ un șir de numirĭ *topografice*, carĭ există în ḑina de aḑĭ în Galiția: Porcoavă, Pietrici, Dorà, Miculiceni, Strĕmbă, Pariște, Groveni, Striganci, Bălinci, Țeniavă, Ilince, Țuțulină, Tuhloavă, Ferescul, Slupeică, Acrișoare, Bania, Brusturi, Rauguri, Chiudaci, Șișiorii, Teouci, Belelnia, Albinow, Miculinci, Stezovă, Roșochaci, Bobulici, Iapovă, Trajanowcă, Tudorovĕ, Mușcătoavă, Șupĕrcă, Boșeici, Bordeiacovă, Țiganii, Strioja, Lucăviță, Verceni, Ruda, Julină, Fălici, Stĕniavă, Bálici, Suljatină, Woloskiselo, Bolahow, Bubuiste, Ciolhani, Herenia, Tiapșa, Tiurja, Pietrianoă, Ripiancă, Rachitina, Dubșoară, Neagră, Mizună, Strutină, Poiană, Dumiană, Thulă, Urici Jeravă, Cotoreni, Proteasă, Urmanei, Plaușă, Polutori, Șibaliu, Voloșcena, Romanov, Brĕndză, Fragă, Zugrav, Rocșeni, Chorzovă, Bolduri, Strigancă, Romanovcă, Mocanii, Pietrici, Tură, Balaceni, Ratiște, Caleasantă, Farovă, Brĕculi, Săpături, Romanowe, Bacină, Bĕrcea, Bolochowey, Bortoi, Brunari, Botine, Wolośce, Dialovă, Hărbari, Hĕșani, Clopotniță, Cornii, Cornicele, Măgură, Măgarii, Tură-mare, Românéscă și fórte multe altele.

Din acestea e învederat, că Romanii au locuit odinióră prin Galiția, și nu numai precum presupun istoricii, în munții Carpați ai Tatrei, ci și în Podolia și în țĕrile, unde aḑĭ, afară de unele nume, n'au rĕmas nimic de Romanii luĭ Traian și Dioclețian.

S'ar păré, că cu Marcu Aurel (266) s'a perdut vaza Romanismului în părțile acestea, déră n'a fost așa, căcĭ în timpul retragerii de aicĭ a coloniilor romane în Mesia, se vede că mulțĭ Romanĭ au rĕmas încă aicea și că s'au amalgamisat cu venetícii slavonĭ, începênd din secolul 5 până prin al 9-lea și mai departe.

In oro- și hidrografia Galiției avem și mai bune dovedĭ despre faptul acesta, și la timpul sĕu vom da încă amĕnunte și dovedĭ tot mai eclatante despre existența de odinióră a Romanilor în Galiția.

(*„Gaz. Bucov."*)

Crescerea criminalității.

Sub acest titlu *„L'Independence Roumaine"* a publicat ḑilele aceste un interesant articol, în care se ocupă de tabloul ce-l dă statistica judițiară despre crescerea criminalității în România.

Ne place sĕ constatăm — ḑice numita fóie — cu o justă mândriă progresele materiale, ce le-a realisat România de 30 de anĭ încóce. Arare-orĭ însĕ ne întrebăm, décă din punct de vedere moral mersul progresiv a fost acelașĭ. Óre generația actuală întrece pe cea precedentă în privința morală?

La acésta póte rĕspunde statistica judițiară, a căreĭ serviciŭ a fost creat în România la 1867. Étă datele ce se găsesc în lucrarea conscienţiósă a d-luĭ I. Tanoviceanu, profesor de legislațiunea penală la universitatea din Iașĭ, până la anul 1886:

In 1867 numĕrul total al preveniților în țéră a fost de 19,642, adecă circa 4 la miia de locuitorĭ. Condamnările au fost în numĕr de 13,659, séu 3 la miia de locuitorĭ.

Douĕ-ḑecĭ de anĭ mai târḑiu, în 1886, cifra preveniților este de 134,049 (25 la miiă), ér numĕrul condamnaților, de 70,383 (13 la miiă).

Categoria preveniților a devenit de șése orĭ mai mare, aceea a condamnaților de cincĭ orĭ, ținêndu-se sémă de înmulțirea poporațiunii, care s'a urcat dela 4,600,000 în 1867 la 5,300,000 în 1886.

Cum se vede, dér criminalitatea în România a crescut în mod îngrozitor. Acésta va bate la ochĭ mai ales, décă vom compara-o cu aceea a altor țĕrĭ.

In Francia numĕrul preveniților s'a urcat dela 317,601 în 1830 la 604,255 în 1880. Cu alte cuvinte criminalitatea în Francia a devenit îndoit de mare în 50 de anĭ, până când în România ea s'a încincit în 20 de anĭ.

In Italia ea s'a înmulțit cu 25% în 16 anĭ, în Anglia cu 50% în 30 de anĭ, în Prusia cu 40% în 24 de anĭ. In Austria progresiunea e cea mai rapidă, criminalitatea devine îndoit de mare în 13 anĭ; România însĕ le întrece pe tóte.

Cum sĕ ne esplicăm acéstă constatare desastruósă?

Sunt cause generale comune tuturor țerilor, carĭ contribue la crescerea criminalității: aglomerarea poporației în orașe, progresul poliției, slăbirea sentimentului religios etc.

Nu-i vorbă, orașele ca Bucurescii, Ploieștii, Brăila, Botoșanii etc. sunt totdeauna și focare de corupțiune, însĕ cu greu sĕ le putem atribui o acțiune preponderantă asupra crescerei criminalității în România, unde aglomerațiile din orașe sunt departe de-a fi așa de numĕróse ca în străinătate.

Progresul poliției este general în tótă Europa, dér ar fi ilusoriu de a-l reḑima pe constatarea acestui progres. Orĭ care ar fi el, numĕrul delincuenților nedescoperițĭ și prin urmare nepedepsițĭ va rĕmâné totdéuna fórte mare, pentru-că mĕsură în care poliția sĕ perfecționéză, rĕufăcĕtorii îșĭ rafinéză tot mai mult procederile. Chiar și în Francia, unde organisația polițiană este cea mai perfectă, numĕrul mijlociu al individilor judecațĭ în fiă-care an pentru furt a fost dela 1875 până la 1881, așadéră în timp de 6 anĭ, de 34,501 și în mai mult ca 38,000 de casurĭ de furt autorii n'au putut fi descoperiți.

Este de lipsă s'o mai spunem, că *slăbirea sentimentului religios*, reacțiunea materialistă a epocei, în care trăim, sforțarea generală de a cultiva inteligența și nu moralitatea contribue mult la lățirea criminalității? In școlele primare copii îșĭ găsesc instrucțiune, însĕ nu și educațiune; cea dintâiŭ deputând suplini nicĭ-decum pe cea de a doua, care singură urméză ființa morală.

Dér acestea sunt mai mult séu mai puțin cause comune tuturor țerilor europene. Care este în special însĕ causa, căud în România criminalitatea cresce mai rapid ca în alte părțĭ? Numita fóie promite a reveni asupra acestei condițiunĭ.

Necrolog.

Vasilie Michail Lazar inginer, șef de secțiă la C. F. R., Cavaler al Corónei României, în etate de 49 anĭ, după o căsătoriă fericită de 11 anĭ, în urma unui morb grav, fiind împărtășit cu Sfintele taine, a încetat din viéță astăḑĭ în 2 (14) Septemvre la 3 óre p. m. Despre acéstă ireparabilă perdere încunosciințăm cu profundă durere pe tóte rudeniile, amicii și cunoscuții.

Rĕmășițele pămĕntescĭ ale scumpului decedat se vor așeḑa spre vecĭnică odihnă din casele parochiale din Brașovul-vechiu, Miercurĭ, în 4 (16) Septemvre a. c. la 3 óre p. m. în cimiterul bisericei Sfintei Adormirĭ din Brașovul-vechiu.

Brașov, 2 (14) Septemvre 1896.

Fiă-i țĕrĕna ușóră și memoria binecuvĕntată!

Elena Lazar născ. Perșinariu, ca soție, George, Horia, Mircea, Radu și Vasilie ca fiĭ. George Perșinariu, paroch și Susana Perșinariu ca socrii; Ana Ștef, ca soră; Ana Ștef, ca nepótă; Ioan și David Ștef, ca nepoțĭ; Grigorie Lăzăroiu ca nepot; Eugenia Saftu, ca cumnată; Profesor Dr. Vasilie Saftu și Inginer Aurel Perșinariu ca cumnațĭ.

SCIRI ULTIME.

Bucurescĭ, 14 Septemvre. MM. LL. *Regele* și *Regina* au sosit astăḑĭ diminéță la orele 8.15 la Sinaia, cu un tren special, însoțite de d-l Dim. *Sturdza*, președintele consiliului, și de d-nii miniștri *Cantacuzino, Poni,* Eug. *Stătescu, Pallade* și general *Budișteanu*, carĭ merseseră la Predeal, pentru a întâmpina pe suveranii românĭ la frontieră. La gara din Sinaia MM. Lor au fost întâmpinate de AA. LL. RR. Principele *Ferdinand* și Principesa *Maria*, toțĭ membrii corpului diplomatic aflătorĭ la Sinaia, d-l director general al telegrafelor și poștelor, d-l prefect al Poliției Capitalei și mai multe persóne de distincție. Starea sănĕtățeĭ Suveranilor este din cele mai îmbucurătóre.

Budapesta, 14 Septemvre. Contele Iuliu *Szapáry*, șeful acelei grupe de deputațĭ dietalĭ, carĭ stetea afară de orĭ ce partid, a convocat pe mâne, Miercurĭ, la o ședință în locuința sa pe amicii séĭ de principiu. Se susține, că *partidul lui Szapáry se va disolva*, deóre-ce Szapáry s'a convins, că între raporturile politice de astăḑĭ este cu totul imposibil o deplină înțelegere între partidele stătătóre pe basa tactului dela 1867, și astfel el află de consult a se *întórce în pariidul liberal*. Impreună cu Szapáry, se ḑice că vor intra în partidul guvernamental opt deputațĭ ai partidei luĭ disolvat, doi vor rĕmâné și mai departe afară de partide, treĭ se vor alătura la partidul național și în fine doi vor intra în serviciŭ de stat.

Zala-Egerszeg, 14 Septemvre. Deputatul din Perlák *Iosif Csésznák a pușcat astăḑĭ c'un revolver de treĭ orĭ asupra locotenentului de husarĭ Emeric Svastics*, fiiul lui Svastics Benő, fostul fișpan al comitatului Zala. Locotenentele Svastics a încercat sĕ insulte acum a doua-óră pe Csésznák, care la începutul anului curent prin descoperirile sale făcute în *„Magyarország"* contra fișpanului Svastics a făcut ca acesta sĕ fiă ridicat din postul sĕu. Locotenentul Emeric Svastics zace *greu rănit* în spitalul militar de acĭ.

*

Londra, 14 Septemvre. Ḑiarul *„Eastern Daily Mercury"* anunță, că Turcii din Constantinopol s'ar fi înțeles *sĕ măcelărescă în timp de 10—14 ḑile pe toțĭ locuitorĭ creștinĭ* din capitala Turciei. O mare mulțime de Armenĭ îmbarcațĭ pe vapóre turcescĭ au fost *măcelărițĭ și cadavrele lor au fost aruncate în mare.*

DIVERSE.

Trădătorul de patrie. Căpitanul frances Dreyfus, care de present îșĭ împlinesce pedépsa pentru tradare de patrie, pe insula Guyana, din nou atrage atențiunea publică asupra sa. In ḑilele trecute se telegrafase din Guyana, că el ar fi desertat. Scirea acésta dela început se părea de necrediut. Căpitanul Dreyfus ișĭ are locuința pe „insula dracului" lângă insula Guyana. „Insula dracului" e cea mai mică și mai stâncósă dintre tóte celelalte aflătóre pe acolo. Până în anul trecut pe insula acésta locuiau numai leproșĭ. Când insula a fost destinată pentru căpitanul Dreyfus, tóte casele de pe insulă au fost arse și au fost edificate douĕ case marĭ de lemn; în una locuesce paza, constătătóre din 7 persóne și doi servitorĭ deportațĭ, ér în cealaltă locuesce fostul căpitan Dreyfus. Sunt deja 18 lunĭ de când Dreyfus e deținut pe „insula dracului". El tot-déuna este urmărit de un păzitor, care nicĭ când n'a vorbit cu căpitanul. Dinaintea odăii sale de durmit încă stă un păzitor. Căpitanul e fórte supĕrat, și în epistolele luĭ în continuu îșĭ accentuéză nevinovăția, și din când în când scrie președintelui republicei francese câte o rugare ca sĕ-l grațieze, dér acesta nu-i rĕspunde nicĭ-odată. Sănĕtatea căpitanului e sdruncinată, și după cum scrie un călĕtor, ce a fost pe acolo, Dreyfus a îmbĕtrânit fórte tare și o barbă cĕruntă îi încunjură fața palidă.

Literatură.

Dicţionar universal al limbei române, apărut în Institutul de editură *Ralian şi Ignat Samitca* din Craiova, e prima operă românescă de felul acesta, menită a aduce marĭ servicii pentru cunóscerea mai aprofundă a limbei şi pentru vulgarisarea culturei elementare. Autorul ei d-l *Lazăr Şăineanu*, doctor în litere, laureat al Universităţii şi al Academiei Române, profesor la şcóla normală superióră din Bucurescĭ, a voit sĕ pună la disposiţiunea publicului un repertoriu de noţiunile generale privitóre la limbă, la biografia, geografia şi istoria naţională, — materii, carĭ figuréză pentru intâia-óră într'o carte românéscă de-asemenea natură. Dicţionarul conţine aprópe 1000 pagine pe 2 colóne şi în privinţa esecuţiunei tipografice nu lasă nimic de dorit. Preţul e cât se póte de eftin: un esemplar broşat costă numai 6 lei 50 banĭ sĕu 3 fl. 10 cr., ér legat peste tot în pânză, cu inscripţiă în negru, costă 3 fl. 60 cr. Se póte procura şi dela librăria Ciurcu din Braşov.

*

Escursiunĭ pe munţii Ţĕrei-Bârsei şi a Făgăraşului. Cu titlul acesta a apărut în tipografia „A. Mureşianu" din Braşov o carte fórte preţiósă, scrisă de d-l *Ioan Turcu*, protonotar pens. al comitatului Făgăraş. In acéstă carte, scrisă în formă de istorisirĭ pe cât de interesante, pe atât şi de plăcute la cetit, se cuprinde descrierea amĕnunţită a munţilor, cu tóte poteoile şi platourile lor, cu animalele şi plantaţiunile lor; apoi vieţa ciobanilor şi păstorilor din munţĭ cu multe legende şi istorisirĭ plăcute; descrierĭ întregite cu schiţe istorice despre castelele şi Ţéra Făgăraşului etc. etc. Pentru istoricĭ, pentru turiştĭ, pentru cei ce vor sĕ cunóscă, orĭ chiar sĕ facă escursiunĭ la munţĭ, cu un cuvênt, pentru toţĭ iubitorii de sciinţă şi de frumseţile naturei, acéstă carte, de felul căreia până acum nu avem scrisă alta în limba românéscă, oferă o lectură de tot plăcută şi folositóre totodată. Un esemplar, constătător din 220 pag. format mare 8⁰, costă 1 fl. (+ 5 cr. porto). De vêndare şi la tipografia „A. Mureşianu" în Braşov.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul pieţei Braşov.

Din 15 Septemvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.46	Vênd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.44	Vênd.	9.47
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump.	126.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.30	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.60	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 Septmvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.05
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	123.15
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.40
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.40
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.50
Imprum. ung. cu premii	155.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	139.—
Renta de hârtie austr.	101.60
Renta de argint austr.	101.60
Renta de aur austr.	123.30
Losurĭ din 1860.	145.50
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	953.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	402.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	367.75
Napoleondorĭ.	9.53½
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.65
London vista	119.60
Paris vista	47.50
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.25
Note italiene.	44.30

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1896.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Tren mixt	Tren accel.	Tren accel.	Tren de persón.
10 —	8.05		8 05	2 00	pl.	Viena . . .	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15	↓	**Budapesta**	↑	7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok . .		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11.33	12.47		P.-Ladány . .		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare .	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50	↓	Mező-Telegd .	↑	10.07	7.10	2.01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca . . .		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia . . .		8.32	5.49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12 20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău . .		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Cluşiu . . .	pl.	6.13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10.45	tr.pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2.52	6.27	↓	Apahida . .	↑		5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10.40	4 45	7.27		Ghiriş . . .		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea . .			3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1 09	11.49	6.08			Uiuóra . . .			2.49		2.08	4.27
11.09	1.16	11.59	6.19			Vinţul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	Tr. expr.	12.29	6.57	8.17		Aiud . . .		Bucurest Arad Budapest	2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.40	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuş . . .	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05	11.55	1.30		8.38	pl.		sos.	3.18	1.29	7.59	12 57	3.06
12.33		2.08			↓	Crăciunel . .	↑		12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blaşiu . . .		2.48	12.40	7 30	11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa . .			12.01	7.09	11.28	1.54
1.34	1.00	3.31		9.42	sos.	Copşa-mică .	pl.	2.15	11.41	6 56	11.10	1.35
2.13	1.02	3 46		9.44	pl.		sos.	2.12	11.14	6.54	11.05	1.01
2.32		4.08		9.59	↓	Mediaş . . .	↑		10.55	6.41	10.48	12.45
3.04	1.39	4.45		10.22		Elisabetopol .		1.40	10.21	6 20	10 18	12.16
3.40	2 06	5 27		10.51		Sighişóra . .		1.06	9.42	5.53	9.43	11.33
4.03	2 27	6 12		11.12		Haşfalĕu . .		12.52	9.12	5.32	9.19	11.16
5 34	3 30	7.50		12.26		Homorod . .		11.54	7.45	4 27	7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoştonfalva .			7.02	3.53	7.22	9.25
6.41	4.16	9.07		1.15		Apaţa . . .		11 11	6.36	3.37	6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra . .			5.58	3.16	6.33	8.28
8.--	5.07	10.25		2.09	sos.	Braşov . . .	pl.	10.10	5.08	2.45	5.57	7.48
3.55	5.14	11.—	6 40	2.19	pl.		sos.	10.05	5.20	2.18		9.08
4.40	5.59	12.26	7.30	3 01	↓	Timiş . . .	↑	9.39	4.14	1 42	5.20	8.28
5.10	6.29	1 11	8.00	3.31		**Predeal** .		9.12	3.32	1.12	4.14	8.01
12.00	11.25	8 30	10.05 Sinaia	9.30	sos.	Bucurescĭ . .	pl.	5.35	9.15	8.35	3.32	3.15

D'n 1 Iunie în totă Joia şi în sărbător cat. şi or. comunică la Sinaia.

Cucerdea — Oşorheiu — Regh.-săsesc.

Tren mixt	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón						Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
2.30	8.10	3.11	10.59	↓	pl.	Cucerdea . .	sos.	↑	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40			Ludoş . . .			7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26			Cipău . . .			6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14		sos.	Oşorhei . .	pl.		5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36			pl.		sos.			9.20	5.04	9.35
7.14	12.16	7.14			sos.	Regh.-săs. .	pl.			7.54	3.30	8:05

Ghiriş — Turda

tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.				tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.
7 33	11 —	5.—	10.21	↓	Ghiriş	↑	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41		Turda		4.45	10.10	3.00	8.52

Copşa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraş

tren de persón.	Tren mixt	tren de persón.	tren mixt							tren mixt	Tren mixt	tren de persón	tren de persón.
2.20	4 45	11.55	7.10		pl.	Copşa mică .	sos.	↑	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna . . .			8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu . . .	pl.		7.44	12.57	4.40	10.30
	4.34		2.05	↓	pl.		sos.		7.29			8.57
	6.16		3.58			Avrig . . .			6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraş . .	pl.		3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

tren mixt	tren mixt	tren mixt	tren mixt				trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	↓	Simeria	↑	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46		Cerna		4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12.20	5.23	11.12		Hunedóra		4.10	9.38	2.30	7.45

Braşov — Zêrneştĭ

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ				trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55	4.30	↓	Braşov	↑	7.44	1.29	8 31
10 28	6.36	5.49		Zêrneştĭ		6.20	12.05	7 20

Mureş-Ludoş — Bistriţa

4.—	9.10	4.20	↓	Mureş-Ludoş	↑	6.46	7.21	
5 03	10.28	5.35		Zau		5.49	6.24	
6 48	12 41	N. Marţa comunică		Ţagu-Budatelic . . .		4.50		9.40
7 38	1.54			St. Mihaiu de câmpie .		3 44		8.46
8 33	3.02			Lechinţa		2.48		7.43
9 07	3.41			Ş.-Măghiăruş		2.01		6.52
9.59	4 55			Bistriţa		1.16		5.55

Numai Lunia comunică. — Circulă numai Marţa. — Numai Vinerĕ circulă.

Arad — Timişóra

6.20	11.25	5.		↓	Arad	↑		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14			Vinga			9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39			Timişóra			8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5.10		Seghedin.		6.05	2.30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	2.15	pl. Sibiiu . sos.	7.10	9.20
5.42	2.27	„ Selemberk „	6.57	9.07
6.06	2.51	„ Cisnădie pl.	6.36	8.46

Sighişóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3 22	11.08	Sighişóra . . .	9.51	5.32
3.54	11.48	Haşfalĕu . . .	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Notă: Órele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadraţĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.